

Виходить у Львові ще
дня (крім неділі і гр
кат. свята) о 5-й го
дині по полуночі.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жадане
і за зложенем оплати
почтової.

Рекламації незапечатані
вільні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Справа грецко-турецького міра.

Довго зволікала Туреччина чи радше її
султан з заключенням міра з Грецією, в надії,
що все-таки буде могла щось більше виторгувати,
як то їй хотять призвати держави європейські.
Здається навіть, що султан і його тайні
дорадці хотіть ще й дальше ставити опір,
але остаточно надійшла вже пора, в котрій
грецко-турецька справа мусить бути залагоджена.
Звичайно добре інформованій в справах за
границями берлинський Tagblatt так пише:

Після наших найновіших інформацій
справа грецко-турецького міра увійшла в рішуче
стадіум. Не було би то зовсім коректно говори-
ти про тім, мов би то Порт поставлено якесь
ультіматум, але амбасадори в Константинополі
заявили турецькому правительству з як най-
більшою вагою, що они мусять на свою по-
сланку — дуже енергічну ноту — дістати в як
найкоротші часи зовсім певну і ясну відповідь.
Здається, що речинець назначено на пя-
тницю (на нині, 16 с. м.) бо сего дня має фран-
цузький амбасадор вийти в Константинополя.
На случай дальнішого проволікання Туреччиною
мають амбасадори уповажнені взяти ся до якогось
рода акції, і визначити Порт речинець,
обмежений лише на кілька годин, в ко-
трим би она мусила рішити ся. Особливу вагу
кладуть на то, щоби Туреччина заявила ко-
ротко і ясно, коли уступить ся з Тесалії.
Рівночасно надано амбасадорам майже необме-
жене право загрозити Порті такими примусом,
який будуть уважати за відповідний.

Як впрочім з добре інформованого же-
рела зачувати, фігурує межи тим також по-
явлене ся європейських кораблів во-

єнних в Константинополі. Кажуть, що
кождий того рода спосіб промусеу дав би ся
легко перевести, бо єсть під рукою достаточне
число європейських кораблів воєнних. Особливо
Росія має бути у великій мірі приготовлена,
так що в данім случаю може в одній хвили
розврати ся енергічна акція. А всеж-таки в
найліпше поінформованих кругах уважають за
річ певну, що Росія не взяла ся би до
нічого на власну руку. То само можна
також припускати і о Австро-Угорщині. Вза-
галі єсть межи Віднем а Петербургом
безвзглядні порозуміння, котре в найно-
віших часах знову тим зазначило ся, що обі
держави у всім, що дотичить Всходу, поступа-
ють однаково і ділають в повній згоді.

Що-до рад, яких удалили султанові мо-
нархи великих держав європейських, доносять з
Константинополя, що всі они дораджують
ему рішучо зробити уступку в справі визна-
чення границі в Тесалії. Відповідь австрійського
цісаря вже звістна; німецький цісар відповів,
що правительство німецьке возьме ще раз під
розвагу жадане султана. Німецьке правительство
казало відтак через амбасадора в Константинополі
порадити в справі границі так само, як
то зробив цісар австрійський. Цар знов мав
в своїй відповіді загрозити репреса-
ліями в Малій Азії, скоро би Турки не
хотіли уступити ся з Тесалії. Султан мав тог-
ди відповісти, що він буде старати ся увзгля-
днити бажане царя, але не бере на себе одві-
чальності за наслідок того вражіння, яке зроб-
ить на цілий народ і на військо уступлене з
Тесалії.

Що-до положення, в якім знаходить ся
тепер султан, доносять до згаданої повісіше га-
ти з Константинополя:

В дуже добре поінформованих кругах за-
чинають вже сумнівати ся о тій поговорці,
що так часто повторяє ся і котрій богато лю-
дий вірить, що султан Абдул Гамід не
має свободи в своїх рішеннях. Настало підозріння,
що то султанові для его обчислені дуже на
руку удавати перед Європою, що він
не може так зробити, якби хотів. Коли гово-
рено, що він би зробив деякі уступки, але
боїтися партії військової і магоме-
танскої населення, то супротив того
можна навести деякі обставини, на котрі доси-
мало звертало уваги. Один європейський полі-
тик в Константинополі сказав так:

Хто знає добре відносини, той перекона-
ний, що султан має зовсім свободну руку доб-
ирати собі свое оточення. Він в самім ділі
відправляв від себе вже кілька разів свого най-
впливовішого любимця, але коли его знов
покликав, то робив то чай лиши з власної
волі; ніхто преф'як коли не чував, щоби его
до того примушувано. Та й хто так як мав
би его до того примушувати? Отже о якімсь
обмежуванню волі султана не може бути й бе-
сіді; може то діяти ся лиши посередно і то
лиш до якогось степеня.

Що-до міністрів, то як-раз теперішні мі-
ністри урядують вже дуже довго. В Туреччині
не важить ся ніякий міністер легковажити
собі волю падишаха. Звісно, що ухвали ради
міністрів не значить нічого, скоро султан не
схоче її санкціонувати. Міністри в Туреччині
мають ще меншу свободу діяння як деякі, а
всі рішення виходять з Ілдіз-Кюску. Отже й
Правительство не може змушувати султана,
щоби він так робив, як оно хоче.

Тота же військова партія, которую в
послідних часах люблять називати також пар-

5)
ПРИГОДИ ДОКТОРА ГОЛЬМЕСА.
Оповідання тайного агента.
(З англійского — Конана Доіла).

(Дальше).
II.
Чоловік з близиною.

Айза Вайтні, брат покійного Ілії Вайтні^{го},
доктора богословія і ректора семінарії пропо-
відників в Сент Джорджен, курив пристрастно
опіюм¹⁾. О скільки знаю, взяв ся він до того

1) Опіюм есть то засущений сок, який виті-
кає з головок маку, коли їх понадрізувають на 14
днів перед тим, коли они досніють. Сок той есть
зразу білій як молоко, а відтак засихаючи стає
буруватим. В Малій Азії збирають той сок, огрива-
ють трохи і роблять з него коржики ваги може
до двох фунтів, а в Індії, де на збирале опіюм
треба позволення як н. пр. у нас на садженні тю-
тюну, роблять з цвітових листків маку і відпад-
ків опіюму місочки та наповнюють їх опіюмом.
Опіюм есть сильною отруєю і уживав ся до всі-
ляких важких ліків. В малій скількості опіюм
оживляє, відтак успокоює і помагає від болю і кор-
чів, але в більшій скількості запаморочує і чоло-
вік стає як би пияць, западає в довгий і глубокий
сон, в котрій має всілякі сни і привиди. Отсієго
наслідки стались причиною, що в деяких краях

як в Індії, Хіні, Туреччині і Єгипті курять его,
щоби димом з него упивати ся і западати в сон.
Ся пристрасть до опіюму занеслась головно в Індії
також і до Європи, іменно же до Ліондону, де
богато людей, особливо же з низших клас становять
ся налоговими курцями опіюму, подібно як ті пія-
ни, що плють горівку. Хто курить опіюм через
довший час, дістает загального розстрою нервів, а
відтак і пораження їх та гине. Торговля опіюмом
є дуже велика. В самій малій Азії збирають его
річноколо 5000 куф (1 куфа=60 кільо), а кільо
платить ся по 12 зр.

2) Англійський писатель Тома Де Квінсі (De Quincey) написав книжку Confessions of an English
opium-eater (Сповідь Англійця, що їв опіюм).

Одного вечера — а було то в червні
1889 — оттак під ту пору, коли чоловік зачи-
нає позивати і споглядати на годинник, задзво-
нив хтось до мого дому. Я випростував ся на
кріслі а моja жінка пустила свою ручну робо-
ту на подолок, і при тім на її лиці проявило
ся якесь невдоволене — Якийсь недужий —
відповідала ся она. — Будеш мусів знову іти.

Я вітхнув, бо ледви що вернув з тяжкої
роботи через цілий день.

Чуємо як отворяють ся двері, хтось ска-
зав живо кілька слів, а відтак іде скорим кро-
ком по лінолеум³⁾. Розтвірають ся двері від на-
шої комнати і входить якесь чорно убрана і в
чорнім вельюї дама.

— Вибачайте, що я так пізно приходжу —
відзвівається она, але наразі тратить всю силу і
кидається на мою жінку та з плачем ловить її
за шию.

— Ах я в страшнім положеню! — каже
она — і потребую конче якоєсь помочи.

— Що се з тобою Касю Вайтні? — пи-
тає моja жінка і відслонює вельюн свого гостя.
— Але-же бо ти мене перепудила, Касю! Коли
ти увійшла, то я й гадкі не мала, що то ти.

— Ах, бо я вже не знала собі іншої ра-
ди, як ще забіти до тебе.

То була стара історія. Хто небудь знай-

3) Лежник з коркової маси до вкривання
підлоги.

Передплата у Львові в бюро дневників Люд. Пльона і в ц. к. Стар- остствах на провінції:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року " 1·20
на четверть року " 60
місячно . . " 20
Поодиноке число 1 кр.
З поштовою пер- силкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року " 2·70
на четверть року " 1·35
місячно . . " 45
Поодиноке число 3 кр.

тиєю воєнного, мимо того що о ній говорять, входить у великий політический ліс дуже мало в рахубу. Недасть ся заперечити, що она є і що єї бажання доходять аж до султана, але то дуже рідкий і від многих літ вже небувалий случай, щоби она не піддала ся волі султана.

Наконець музулманське населення, що правда, єсть трохи подразнене успіхами на поля війни і шовінізмом від їх до голови. Але то можна сказати лише о малій частині населення. Цілі маси дадуть легко вести ся, бо для них єсть лише воля пророка і його наслідника святою. Коли ті маси рушають ся, коли попадають у фанатизм, то лише для того, що їх хтось бунтує. Бунти і різня в послідніх роках вибухали заєдно тоді, коли комусь було того потреба, але зараз щезали, коли виспі круги уважали то за потрібне. Так недавно, коли перервано переговори в справі мира, і держави виступили остріше, розійшла ся була чутка, що лагодить ся різня.

З того виходило би, що в Туреччині все зависить від султана і для того, коли держави європейські наперли тепер на него, можна сподівати ся, що справа грецько-турецька буде остаточно вже коли не нині то сими днями залагожена.

Н О В І Н І Й.

Львів дні 16-го липня 1897.

— **Іменовання.** Львівський ц. к. висший суд краєвий іменував судових практикантов: Руд. Ріхтера, Володим. Іваницького, Юл. Верещинського, Стеф. Луковського, Тита Гоблера, Володим. Гладиловича, Винк. Рольського, Ігн. Хіляка, Ів. Герасимовича, Тад. Заячківського і кандидата адвокатури дра Едв. Кратера судовими авокультантами.

— В руській чотирокласовій мішаній школі ім. Маркіяна Шашкевича у Львові відбувся вчера попис, котрим закінчено сей шкільний рік. Пописові проводив проф. університету др. Шараневич; з інтелігенції були: член видлу краєвого др. Савчак і о. Коновалець з Малехова. Школа ім. Шашкевича міститься при улиці Скарбівській на поверхах другому і третьому; кімнати невеличкі, но досить вигідні. До школи тоді учащають хлопці і дівчата; фреквенція в ній невеличка, а ті, що ходять, то діти найбільших родичів. Попис випав дуже красно: діти гарно співали і виголосували складно стишки. По скінченім пописі

промовив до дітей проф. Шараневич; похвалив їх працю і заохотив до дальнішого труду. Ученики і учениці (учениця дуже мало, ледви кільканай-п'ять) відсівали многоліті Ціареви, провідникови попису, учителям і гостям. Роботи ручні (учила панна Грушкевичівна) красні, хоч їх небогато, бо небогато учениця; спів указує також на цирку науку учительки п. Прокіцівної, вправи письменні, іменно рисунки з класи IV-ої дуже удачні. Всіх дітей було в тій школі 112.

— **Церкву свв. Миколая у Львові** оглядала сими днями міська комісія під проводом віцепрезидента міста п. Павла і при участі членів ради міської і магістрату. Оглянувши працю з середини і від старої улиці, рішила комісія приступити до направи склепіння і цілковигого відновлення і отинковання будинку, а також до нового покриття даху. Церква свв. Миколая єсть найстаршою у Львові.

— **Огні.** В Завалові, підгаєцького повіта, вибух дні 7-го с. м. огонь і знищив чотири селянські загороди. Шкода обчислена на 4000 зл. Огонь підложили діти, що бавилися сірниками.

— **Найданий скарб.** В Почаєві іого окрестності від давніх давен ходили слухи о тім, що десять в забудованих монастирських і укритий великий скарб. Тимчасом о скарбі тім були заховані як найдочніші вісти в сусіднім, але по нашій стороні лежачім кляшторі Домініканів в Підкамени. О місци, де має бути скарб закопаний, довідався слідчайно в Підкамени фотограф К., котрий фотографував там костел і кляштор. Він поїхав до Почаєва і тут зробив з настоятелем монастиря угоду, після котрої піднявся шукати за скарбом за винагороду четвертої частини знайденого скарбу. Роботи тривали кілька місяців, а спінняли їх дуже будинки монастирські, що стоять на місци, де мав бути закопаний скарб. Вкінці патрафлено на три великі, зелені скрині і з великим трудом видобуто з землі. В скринях тих найдено множество великої вартости клейнотів, старої цінної збріу, оружя набиваного золотом та дорогими каміннями і готівку в старих польських і голландських червінцях. О скілько на раз мож було оцінити, скарб представляє вартість над півтора мільйона рублів. Дальші розкопки поки-що перервано, бо мури монастирські зарісали ся і треба їх передше убезпечити, аж потому шукати дальше.

— **Чесна родина.** У Відні зголосив ся на попіллю наляч Франц Лянкочи. При переслухашо дізнали ся, що его жінка відсідкувала кількомісячну кару за ошукальство, а его теща запиває ся

страшенно. Передвчера прийшла до дому аж о п'ятій годині рано в негверезі стані і почала з затяєм сварку. Зі сварки прийшло до бійки Лянкочи впав в злізь і завдав теша такого сильного поширення, що она впала трупом. Виновника відставили до суду, а слідство викаже правду его слів.

— **Богатство і коштовне жите** англійського народу показує найкраще стаття однієї англійської газети про уживане рукавичок в Англії. Річно зуває Англія не менше як 36 мільйонів рукавичок а три четверти того великого числа зувають жінки. Є в Англії тільки фабрик рукавичок, що в них працює 50.000 робітників. В місті Ворчестрі занимають фабрики рукавичок вісім кільометрів. Англійські жінки видають річно на самі рукавички 300—1000 зл. Як се їм можливо стілько видати грошей на самі рукавички, можна поняти, коли зважити ся, що одна пара хороших рукавичок коштує 34 зл. і більше. При тім любують ся в яких рукавичках, котрі зувають ся скоро. При ліквідації виправи кн. Зомерсет найшли у неї більше як дві тисячі пар рукавичок.

— **Страшний вибух кітла** лучив ся в Мехіку в містечку Нуебля. В хвили коли перед дверми фабрики перекалю стояло яких двісті робітників та ждало на впущене до середини, наступив вибух великого фабричного парового кітла і змінив в миг ока цілу фабрику в купу розвалин. Величезні куски зеліза і каміння розлетілося на кількасот метрів доокола та несли всюди смерть і знищення. На значній просторі висадило тисячне воздуха смерть і знищення. Злід купи розвалин добуто 20 трупів іколо сорок покалічених. Частина кітла перелетіла двіста метрів, упала на дім і розваливши його погребала під собою всіх мешканців. В оборі, що стояла недалеко фабрики з красними окнами худоби, поубивали розвалини майже всього. Причина вибуху досі незвідна.

— **Велике землетрусене** навістло вчора місто Люблін і околицю. Перший удар дався чути о годині 4-ї рано, другий сильніший о годині 6-ї мін. 3. В місті настало страшна тревога. Мешканці побуджені вибігали на улицю напів одіті. Церкви сильно ушкоджені, краївий музей зарисував ся, богато приватних домів грозить заваленням. Один дім, що лише будував ся, завалив ся цілком. В цілім місті немає ні одного дому, щоби не був ушкоджений. На щасті не погиб ніхто з людей. Загальну шкоду заподіяну землетрусенем обчислють на $2\frac{1}{2}$ мільйона зл. Як звістно навістило було минувшого року на весну сильне

шов ся в якісь біді, зараз біг до моєї жінки, як та нетя до съвітла.

— Отсе ти й добре зробила, що прийшла до мене. Але насамперед напій ся вина з водою і сядь собі, а відтак все нам розкажеш. А може би ти воліла, щоб я казала Джемсові лягати спати?

— Ой то ні! бо я потребую ради і помочи доктора. То розходить ся о моого чоловіка. Від двох днів вже немає дома, а мене страх бере, що з ним стало ся.

Не перший то раз говорила она о своїм клопоті з чоловіком, зі мною яко з лікарем, а з моєю жінкою, яко з давною товаришкою і повірницею ще із школи. Ми успокоювали і розважали єї як могли. Чи не знає, де єї чоловік перебуває? Чи не знає способу, яким би можна его взяти добре в руки.

Здавало ся, як би знала. Довідала ся, що в послідніх часах, коли єї така слабість нападе, він заходить до якоїсь опюмової нори на найдальший західній стороні міста. Доси він там запаморочував ся лише на один день, а відтак вертав вечером домів як збитий і ледви що держав ся на ногах. Але сим разом опанувала его та пристрасть на дві доби і він без сумніву лежав десь межі послідною зволочею корабельною, щоби там нафти ся того тріла або переплати его наслідки. Там можна его було знайти, там в „золотій шиночці“ при горішній Свандамській улиці, того була она певна. Але що могла она там відійти. Як могла она молода боязька жінка зайти в таке місце і вирвати свого чоловіка спосеред тої зволочі, яка его окружала?

Отак мала ся річ, і в самім ділі був лише однісенький вихід. Чи би я єї туди не повів?

Або — чи би наконець не лішче було, щоби я сам пішов? Також я лікарем єї чоловіка і яко такий маю якийсь вплив на него. Мені би то прийшло ся далеко лекше. Я дав їй слово, що до двох годин пришлю его возом домів, розуміє ся, коли его дійстно знайду в тім місци. І в десять мінут опісля не було вже мене на кріслі та у вигідній кімнаті і я поїхав в справі, котра мені вже тепер здавала ся дивною, хоч аж пізніше показало ся, як дивною мала она ще стати.

Перша частина моєї виправи пішла без великого труду. Горішна Свандамська улиця, есть поганим заулком, скованим поза великими складовими домами, котрі тягнуться вздовж північної сторони річки аж на всіх від Льондон-Брідж. Межи якоюсь старою тандитою а шинком, де продають лише горівку, сходить ся в долину до якоїсь діри, темної як півніця, і отут запішов я ту пору, котрій шукав. Я казав візникови заждати та пустив ся сходами в долину, котрі по середині були сильно відтопані ногами запихих, що туди раз-у-раз ходили. При мігкотячім съвітлі олійної лямпи знайшов я клямку та увійшов в якусь довгу низьку комору, повну брунатного диму з опіумом і уладжену як каюта для емігрантів на кораблях з деревлянними кораблями один понад другим.

В цілім тім домі ледви можна було розпізнати якихсь людей, що лежали доокола в дивно фантастичних поставах зі стисненими плечима, попідгинаними колінами, позавертаними головами і позадираними до гори бородами. Від часу до часу глинуло якесь чорне без блеску око на того, хто увійшов. З тих понурих тіній жаріли ся маленькі червоні смуги съвітла,

то ясніше, то темніше, після того як розгоралося або догарало запалене тріло в металевих люльках. Люди ті лежали по найбільшій частині як німі, але декотрий муркотів собі щось під носом а інші розмавляли щось з собою якимсь дивно тихим, одностайним голосом, вимавляючи живо реченья, щоби відтак нараз замовкнути; кождий пілів своє, що ему на думку прийшло не зважаючи на бесіду другого. На другім кінці тої нори стояв малий кітлик з гранію, а коло него сидів на триніжку якийсь худий старий чоловік. Він спер ся ліктими на коліна, підпер бороду обома кулаками і дивився в грань, як би о нічім не думав.

Коли я увійшов, підбіг до мене якийсь зашкідний Маляєць з люлькою і порцією опіуму та хотів показати мені порожній тапчан.

— Дякую Вам, я не хочу тут лишити ся — сказав я. — Тут єсть десь мій приятель Айза Вайтпе і я би хотів з ним поговорити.

На ті слова зарушало ся щось коло мене з правого боку і я почув якийсь голос. Я по-дивився і пізнав в дімі пана Едварда Вайтне, котрий сидів блідий з розчіхраним волосем і якби який, що зійшов з розуму, дивився на мене.

— Мій Боже, то Ви, Ватсоне! — обізвав ся він. Він був в страшнім стані від наслідків тріла і кождий нерв дрожав в нім.

— Котра то вже година, Ватсоне?

— Незадовго буде однайцята.

— А який же день нині?

— Пятниця, 19 червня.

— Боже справедливий! А я гадав, що то середа. Та й середа таки. Як можете так стражити бідного чоловіка? — сказавши то закрив він собі лиці руками і став голосно плакати.

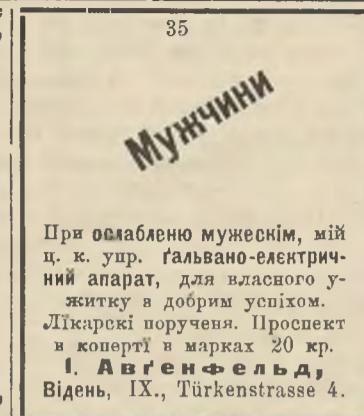
— Також я Вам по правді кажу, що нині

Поручається

торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА** у Львові.

Бюро оголошень і днівників
приймає
ОГОЛОШЕНЯ
до всіх днівників
по цінах оригінальних.
До

Народної Часописи, Газети Львівської, і Przeglądu
може лише се бюро анонси приймати.

Бюро днівників і оголошень
Л. ПЛЬОНА
у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.
приймає
абонамент на всі днівники
по цінах оригінальних.

АРТИКУЛИ ЯПАНСКІ ЗЕРКАЛА, ТОАЛЕТИ ДАМСКІ

знаменитої і добірної якості поручає одинокий магазин люксусових артикулів і найбільший склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **Людвік Файгль** Пасаж Гавсмана 8.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплектні урядження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилається каталоги.